

Ruumiillisen Työn Esintyminen Kuvaamataiteissa

NIIN suurta osaa kuin kuvaamataide onkin näytellyt historiassa, aina inhimillisen kulttuurin alkua ajoilta lähtien, on se kuitenkin vasta varsin myöhään hyväksynyt aihepiiriinsä ruumiillisen työn. Monet taiteelliset loistokaudet ovat menneet ohitse ilman että ne vähäisimmässäkään muodossa olisivat kuvanneet ruumiillista työtä — tuota kaiken historiallisen kehityksen liikkeellepanevaa voimaa — ja sen työn tekijöitä. Egyptiläisen, babylonialaisen, assyrialaisen ja kreettiläis-mykeenäläisen taidekausien vallitessa palveli kuvaamataide etupäässä ihmisten uskonnollisia pyyteitä, koristellen temppeleitä maalauksilla ja kuvapatsailla. Siitä asemasta ne taidelajit siirtyivät vähitellen palvelemaan myöskin maallisia hallitsijoita, suuret sotapäälliköt ja ruoskaa käsissään pitäneet ruhtinaat ikuistettiin kuvanveistossa ja maalauksessa. Kreikkalaisten taiteen kukoistuskautena palveli kuvaamataide etupäässä fyysillistä kulttuuria, sen ajan ihmisiä kuvaavia veistoksia pidetään edelleenkin kuvanveiston korkeimpina saavutuksina. Mutta ne veistokset esittivät vapaita kansalaisia, eivätkä orjia, jotka työllään pitivät kukoistavaa kulttuurivaltiota pystyssä. Roomalaisen sotilasvallan jälkeen kasvoi kirkon vaikutusvalta suurimmaksi maalliseksi mahdiksi ja se alistui kuvaa-

mataiteetkin palvelijoikseen. Pyhimyskuvilla koristettiin kirkot ja yksityistenkin palatsit ja sama uskonnollinen suunta jatkui renesanssinkin aikana. Tosin suuri mestari *Michelangelo* sijoitti erääseen ryhmäveistokseensa kahden orjankin pystykuvat, mutta kirkko, joka veistoksen lunasti, poisti ne sopimattomina ja tilalle etsittiin toiset aiheet. Myöhäisrenesanssin aikana jo kuitenkin alkoi kuvaamataiteen aihepiirissä ilmetä kuvauksia köyhemmän kansan elämästä, m. m. *Gravaggio* maalasi kortinpelaajia, luutunsoittajia ja ennustajattaria, mutta näitäkään ei voida katsoa varsinaisiksi ruumiillisen työn tekijöiksi.

Näin oli kuvaamataide kuitenkin rikkonut vanhat rajat ja tunkeutunut myöskin kansan elämään. Seuraavina vuosisatoina ilmaantuikin monessa maassa varsinaisen kansan elämän kuvaajia, jotka työskentelivät sekä kaupunkilaisrahvaan että talonpoikien keskuudessa. Ensimmäisenä toi kuvaamataiteeseen ruumiillisen työn kuuluisa espanjalainen (v. 1599—1660) *Velasquez*, joka usein valitsi malleikseen kutojattaria, seppiä y. m. raskaan työn raatajia. V:n ohella eli Espanjassa samaan aikaan toinenkin köyhän kansan kuvaaja, nim. *Murillo*, jolta m. m. on kahta repaleista poikasta kuvaava maalaus "Katupoikia."

Nämä olivat pieniä pilkahduksia taikauskon ja ylellisyyden yössä, eikä niillä voinut olla sen laajakantoisempaa merkitystä. Yleisön maku ei sellaista suuntaa taiteessa hyväksynyt ja ylinnä hallitsi edelleenkin pyhimys- ja hovisuunta. Vasta uudemmalla ajalla pääsi työ huomattavassa määrässä esille kuvaamataiteessa, etupäässä *Meunierin*, *Millet'n* ja *Courbet'n* ansiosta.

V. 1831 syntynyt belgialainen kuvanveistäjä *Meunier* ikuisti veistoksissaan satama- ja kaivostyöläisiä, joiden kumarista vartaloista, kyhmyisistä lihaksista ja vääntyneistä kasvonilmeistä puhui se synkkyys, jonka alaisena ruumiillisen työn tekijät silloin elivät ja joka synkkyys jatkuu edelleenkin. Samoihin aikoihin elivät ranskalaiset maalarit *Millet*, jonka harrassävyiset taulut esittävät etupäässä maalaistyöläisiä työnsä keskellä, ja *Gourbet*, jonka taulu "Kivenhakkaajat" tunnetaan kautta maailman. Viimemainittu oli naturalistisen suunnan varsinainen luoja, suorittaen saman työn kuvaamataiteessa minkä *Emile Zola* aikoinaan suoritti kirjal-

lisuudessa. Naturalistisen suunnan etevä edustaja oli myöskin *Bastien-Lepage*, jonka "Heinäkorjuu" niminen maalaus ihannoimatta kuvaa helteistä heinäkorjuuta. Nämä nimet ovat jaksaneet valloittaa itselleen aseman taidehistoriassa siitä huolimatta, että yleinen taidemaku ei heitä hyväksynyt. Köyhyys ja kurjuus olikin heidän osanaan, mutta silti ei heidän suorittamansa työ ole ollut turhaa, jälkimaailma, jonka on täytynyt vihdoinkin myöntää ruumiilliselle työlle oikeutettu asema yhteiskunnassa, on näiden mestarien ansiot tunnustanut.

Viimeisimpinä vuosikymmeninä on ruumiillinen työ monesti päässyt kuvaamataiteen aiheeksi, maassa niinkuin toisessakin on sitä maalauksissa ja kuvanveistoksissa esitetty. Tosin ei se vielä ole läheskään saavuttanut sille oikeudenmukaisesti kuuluvaa asemaa, mutta kehitys on jokatapauksessa siihen suuntaan kulkemassa, että kuvaamataidekin on tuleva ruumiillisen työn kuvaajaksi ja sen työn tekijöiden omaisuudeksi.

K. V.

A p u r i n a i n e n

*Ne moittivat, että oon äreä vaimo
ja sinkoan monesti lausehen tylyn.
Ne tietävät sen, olin neitonen aimo,
mi minusta tehnyt on kiukkuisen hyllyn.
— Ei, eihän ne tiedä ne moittijat, miksi
voi ihmiset muuttua ärtyisiksi.*

*Mä tiedän sen kyllä. Se turha on haastaa,
lie parhainta painaa pohjalle sakka,
— se vaikkakin velloo mieltä ja raastaa —
ja olla vain tuikea apuriakka.
Kai mullakin ollut on toiveita joskus,
— nyt vain olen kuin mikä kuvunut koskus.*

*Oon päivät kaikkien kyskettävänä,
— vain mestari toisille tehtävät määrää —
Mua sättiä saa joka äijänkänä,
ei kiitosta, jos miten puskee ja häärää.
Näin päivät kun tonhuan lepäilemättä,
niin yöt läpi vilhoo harteita, kättä.*

*Jos ei olis kahta, mi pyytävät palaa,
ah, orpoja — vankina näüntyihän isä, —
niin vieläkin vanhana muuttaisin alaa,
ois helpompi leipä ja särpimen lisä.
Mut eipä se huomen valkene surren,
on parhainta rehkiä hammasta purren.*

— H i l j a T a m m i n e n